Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 5 листопада 2015 року № 45 (624)

СПРАВА НАШОЇ З ВАМИ ЧЕСТІ

У Грозному судять українців. За розпорядженням Москви Верховний суд Чеченської Республіки слухає справу громадян України Миколи Карпюка і Станіслава Клиха, які начебто в 1994–1995 роках перебували в Ічкерії та захищали її свободу. Зрозуміло, що Слідчий комітет Росії трактує їхню місію специфічно і звинувачує українців у «вбивстві російських військовослужбовців» під час Першої російсько-чеченської війни. Далі – цитата із висунутих Слідчим комітетом звинувачень Миколі Карпюку та Станіславу Клиху, які «прибули на територію Чеченської Республіки з тим, щоб на боці банд, очолюваних Асланом Масхадовим і Шамілем Басаєвим, вчиняти напади і вбивства громадян, військовослужбовців, а також співробітників правоохоронних органів РФ». У складі цієї групи, стверджує СК РФ, перебували також Олександр Музичко, Дмитро Ярош, Олександр Малофєєв і інші особи, які, за версією російських слідчих належали до УНА-УНСО.

Схоже, В.Путін звільнив російських офіцерів від такої непосильної ноші як офіцерська честь і совість – услід за Леніним: той звільняв від совісті пролетаріат. Бо за наявності бодай залишків таких чеснот навіть офіцер країни, яка вторглася в Чечню, мав би говорити про її захисників, до речі, непереверешених воїнів, із стриманістю, гідною поваги, – так вимагає офіцерська етика. Саме воїни Масхадова і Басаєва захищали свою батьківщину від російських бандформувань на чолі з так званим міністром оборони Грачовим – бездарним генералом і тупим убивцею. Убивцею не лише чеченців, а й російських солдатиків-новобранців, яких він послав «брать Грозний» і які в ніч з 31 грудня 1994 року на 1 січня 1995-го згоріли у танках.

Саме тоді я стала свідком дикої вакханалії Грачова та його офіцерів, для яких їхні ж російські солдати – живі чи мертві – були просто гарматним м'ясом: навіть їхні обгорілі трупи вони відмовлялися забирати з вулиць Грозного, напризволяще залишали своїх поранених, яких чеченці і підбирали, і лікували. На тлі російської вакханалії, зокрема, застосування зброї масового знищення і бандитизму, благородство жителів Ічкерії, які виходжували поранених росіян у підвалах будинків, одночасно із пораненими захисниками Грозного, вражало і – дивувало. Ці перші дні 1995-го назавжди вкарбувалися в моїй пам'яті – тоді воїни Дудаєва навіки вкрили себе славою, окупанти ж «під проводом» Грачова – кінецьсвітньою ганьбою.

Закінчення на 2-й стор.

ВІСТІ З ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ

КОНГРЕС ПЕРЕМАГАЄ НА ВИБОРАХ

Дуже складними і непередбачуваними були вибори до місцевих рад 25 жовтня 2015 р. Підкуп виборців, небачені кошти, витрачені на рекламу, використання адмінресурсу, підвищення прохідного відсотка до місцевих рад, заборона створювати блоки – все це робилося для того, щоб позбавити партії національно-демократичного спрямування можливості брати участь у виборах і не допустити їх до органів місцевого самоврядування.

Однак, незважаючи на фінансову скруту, Івано-Франківська ОО КУН ухвалила рішення брати участь у виборчому процесі. І такий крок виявився виправданим, адже в нашій області Конгрес Українських Націоналістів залишився незаплямованим корупцією, зрадою національних інтересів, погонею за збагаченням та кар'єризмом.

Особливо велику підтримку націоналісти отримали на батьківщині провідника ОУН Степана Бандери. В Калуському районі Конгрес у боротьбі до районної ради отримав перше місце, здобувши сім депутатських мандатів, обійшовши провладні та олігархічні партії. Таким чином конгресівці у районній раді будуть мати найбільшу фракцію.

Конгрес зайняв третю позицію у виборах до Долинської міської ради. Майже 8 відсотків отримали конгресівці Городенківської РО у виборах до районної ради, а націоналісти Долинського, Косівського районів пройшли до районної та міської рад.

Подолали 5-відсотковий бар'єр кунівці Надвірнянського, Рожнятівського районів та м. Яремчі. Треба відзначити, що конгресівці Калуша, Косова, Долини, Яремчі навіть покращили результати попередніх виборів.

Однак дані вибори показали, що націоналістам, аби побороти ті негативні процеси, які мають місце у плануму житті, маємо на увазі корупцію, розруху, безробіття, потрібно об'єднатися в одну потужну державницьку силу не на словах, а на ділі.

Тільки тоді ми зможемо змінити життя в нашій державі, побороти корупцію, вистояти в боротьбі з нашим одвічним ворогом Росією. ОО КУН закликає своє членство і симпатиків ще активніше включитись у боротьбу за розбудову УССД.

Роман САЛИГА,
голова секретаріату
Івано-Франківської ОО КУН

СКАРБИ НАРОДУ

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ

Дев'ятого листопада – День української писемності та мови. Просвітницький Центр національного відродження ім. Євгена Чикаленка готує на цей день наукову конференцію на тему «Сучасне російськомовне українство і його етнопсихологічна типологія». Завдання конференції ми бачимо в узагальненні нагромаджених даних про основні типи російськомовного українства, їхні кількісні, лінгвістичні та етнопсихологічні характеристики. За висновками конференції планується підготовка практичних рекомендацій для Президента та Кабінету Міністрів, народних депутатів, для розробників матеріалів до перепису населення.

Організатори конференції запрошують до участі в ній учених усіх академічних установ НАН України та соціологічні установи, які дотичні до перерахованої вище проблематики.

Наші контакти: тел.: (066)467-54-11; (098)723-22-84, електр. пошта: oven40@email.ua.

Юрій ГНАТКЕВИЧ

(Чит. стор. 8)

ДЕПУТАТ – СЛУГА НАРОДУ

ПІДСУМКИ ЩЕ ПІДБИВАЮТЬ

Коли версталося це число нашого тижневика, остаточні підсумки голосування на виборах до органів місцевого самоврядування ще не були оголошені. Та переважна більшість обласних організацій Конгресу Українських Націоналістів вже знає переможців із нашого середовища.

Київська обласна організація повідомляє, що депутатами Узинської міської ради стали конгресівці Анатолій Пазюра й Тамара Пазюра. Депутатом Вишгородської районної ради став Олександр Клавдієнко, депутатом Салтанівської сільської ради Васильківського району – Микола Пономаренко. У селі Гора Бориспільського району депутатом сільської ради обрано члена Конгресу Костянтина Неклюєва.

Близько п'ятдесяти членів Конгресу Тернопільщини обрано депутатами сільських, селищних, районних і міських рад, а також головами місцевих рад.

На Чернігівщині члена КУНу Василя Горбенка обрали головою сільської ради с.Андріївка Ічнянського району.

У Черкаській області депутатом Свидівської сільської ради став Андрій В'юник.

На Львівщині, повідомляє Ігор Данилиха, найкращий результат показала Сокальська районна організація КУН, яка у самостійному форматі виборола 20 відсотків голосів виборців, що становить 8 депутатських мандатів у райраді. Міським головою Сокаля став учасник АТО Вадим Кондратюк, а старовинне місто Белз очолив самовисуванець, член КУН Олексій Макух. Депутатом облради від КУНу за списком «Громадянської позиції» став сокальчанин, лікар, недавній учасник АТО Сергій Касян. На порозі до облради зупинилися львів'янка з Сокальщини Мирослава Товкало та надбужанець Тарас Печора.

Знаковим успіхом можна назвати результат Сколівського КУНу, який виборов 3 мандати до райради і 3 до міськради, а також четверо конгресівців знову виборoли посади сільських голів найбільших сіл району, а депутатами сільрад стали 42 члени Конгресу. Це безумовна заслуга лідера РО КУН Михайла Сородника, який і сам повторно став головою Корчина, що поблизу Сколе.

Хочеться привітати нового – старого голову Стрия, члена КУНу Романа Шрамов'ята, який з певних причин самовисувався і вдруге обраний головою міста. Вдруге головою містечка Янів на Яворівщині обрано члена Конгресу Івана Семерака.

Конгресівці Дрогобиччини здобули 4 мандати у районній раді. По три депутатських місця здобули кунівці Самбора, Стрия, Кам'янко-Бузького району. Два депутатські місця у раді здобули конгресівці Миколаївського, Жидачівського, одне – Стрийського районів, які йшли на вибори з «Громадянською позицією». Є депутати від КУНу до міської ради Перемишлян, Рудок на Самбірщині, Ходорова на Жидачівщині. Вибороли мандати і конгресівці Трускавця, а їх кандидат на міського голову фінішував лише другим.

ВТРАТА

«Я ЛЮБИВ ВАС УСІХ, А НАЙДУЖЧЕ ЛЮБИВ УКРАЇНУ..»

Днями на 85-му році життя пішов від нас у вічність палкий патріот, борець за краще життя в Україні, член Конгресу Українських Націоналістів Олег Володимирович Рижковський. Його знали чимало рівнян як активного учасника мітингів, акцій протесту, захисника ображених і знедолених.

Олег Володимирович був нашим вірним побратимом, шанованою і принциповою людиною, люблячим батьком, чоловіком, дідом. У нього було настільки цікаве і складне життя, що про це навіть зняли фільм. А вчинками Олега Володимировича не можливо було не пишатися.

Родом Олег Володимирович з села Іваничі на Волині, яке колись було колискою славетного священицького роду Рижковських. До надцятого коліна у його роду відстежувалися православні пастирі і по батьківській, і по материнській лінії.

У далекому 1943 році, під час визвольних змагань за Україну, доля покликала 13-річного Олега у ліс на допомогу патріотам-повстанцям УПА. Любов до України, до рідної землі, що плекалася у великій родині Рижковських, спонукала хлопця до боротьби за кращу долю для Вітчизни. Олег надавав першу медичну допомогу пораненим повстанцям, возив їх на далекі хутори, де ними опікувалися вже інші патріоти.

Літом 1944 року, коли фронт підійшов упритул, місцева верхівка УПА дала наказ стати Олегу до праці в аптеці, що дало змогу при потребі забезпечувати патріотів необхідними медичними засобами та ліками.

У 1948 році арештовують двоюрідних брата і сестру Олега Рижковського, а їхні родини репресують і вивозять до Сибіру. Батькові Олега, який був священиком, в КДБ пропонують стати сексотом-інформатором. Щоб уникнути такої «співпраці», родина Олега Рижковського покидає Волинь і переїжджає на Київщину.

І тільки через два роки Олег повернувся на Волинь, куди його батька призначили настоятелем у церкві села Глинськ (нині Здолбунівський район Рівненської області). Працював в аптеках регіону.

У 30-річному віці Олег Володимирович закінчив Запорізьке медучилище і влаштувався на роботу на аптечний склад у Рівному. У Рівному він одружився. Виховав сина і доньку.

Ніколи не шукав вигоди і «високих» посад. Завжди вражав навколишніх інтелігентністю, характерною для всіх членів його родини. Діждавшись незалежності України, поринув у патріотично-громадську діяльність на Рівненщині.

Помер палкий патріот України з вірою і надією, що Україна здобуде честь і славу, адже іншого шляху немає для рідної землі.

Важко, друже, уявити своє життя без тебе. Але ми продовжимо твою важливу справу з будівництва й захисту нашої держави. І назавжди зережемо пам'ять про тебе у наших серцях.

Побратими з Рівненської обласної організації
Конгресу Українських Націоналістів

ЗА ПРАВА НАЦІЇ, ЗА ПРАВА ЛЮДИНИ

СПРАВА НАШОЇ З ВАМИ ЧЕСТІ

Отож, лише декілька штрихів до подій, які відбулися двадцять років тому і від яких перекинуто арку в наш час. Маємо збагнути: сьогодні в Грозному судять українців за невмирущі ідеали свободи й честі і ще – за приналежність до української нації. Їх катують електричним струмом, що викликає несамовитий, до божевілля, біль. Це давній гебістський метод, який застосовували в 40–50-их роках на допитах учасників українського націоналістичного підпілля, для чого КДБ навіть готував «спеців» із числа лікарів. Схоже, тепер росіяни «вдосконалили» цей тип тортур, довівши їх до звиродніння.

І Микола Карпюк, і Станіслав Клих твердять, що в 1994–1995 рр. вони в Чечені не були, а значить, з російськими окупантами не воювали. Однак їм загрожує довічне ув'язнення. Хоча, кажуть правозахисники, є шанс: суд присяжних може визнати їх невинними. Такий вердикт може бути реальним, якщо на захист українців стане їхня Батьківщина, репрезентована владою. Для цього правоохоронні органи, прокуратура, а також низка владних структур повинні надати в суд матеріали, які підтверджують, що Микола і Станіслав під час Першої чеченської перебували в Україні. Юристи чудово знають, як треба рятувати наших земляків. Однак влада чомусь не зацікавлена в поверненні наших громадян на Батьківщину і досі нічого не зробила для їхнього порятунку. І це насторожує. Особливо на тлі репресій, які із загрозливою швидкістю розгортаються в Україні проти людей патріотичного чину, і на тлі преференцій, які дедалі ширшають, для тих, хто спричинився до загибелі Героїв Небесної Сотні і хто впродовж двадцяти років інфікував людей лютою ненавистю до України, яку безкарно грабував і грабує.

Сепаратисти в нас уже стали кастою недоторканних, для яких відкрито всі шляхи – і у владних структурах, і в бізнесових. Про «договорняки» з ними Банкової не говорить хіба німий. І лише сліпий не бачить, як упосліджуються люди чину, для яких справді Україна понад усе, а не мільярдні статки. Невже чинна влада остерігається гніву російської агентури, навіть коли йдеться про життя наших громадян? Чи, може, так уже безсоромно дбає про примноження своїх статків будь-якою ціною, що боїться подати голос на захист українських політв'язнів у Грозному? Українці не звикли покладатися на владу, коли йдеться про захист національних інтересів – та ще й з ризиком для добробуту можновладців. Тож і цього разу будемо «визволяти братів-українців з московських кайдан» силами громади. Як? Поперше, спонукатимемо всіма законними методами владу до рішучих дій на захист Карпюка і Клиха. Залучимо їхніх співробітників, сусідів, знайомих, аби ті дали правдиві свідчення щодо їх перебування в Україні. Врешті, це справа нашої з вами честі. Дати такі свідчення я також вважаю своїм обов'язком.

Як журналістка, починаючи від січня 1992 року, а згодом – під час Першої російсько-чеченської війни і до лютого 1997-го я часто приїжджала до Ічкерії, знала її лідерів, як і її захисників, доводилося – і не раз – зустрічатися з окупантами, такими ж різниками, як і ті, які сьогодні катують і вбивають мій народ. Були серед них і їхні жертви – вчорашні школярі, по суті, діти, які толком не знали, де вони опинилися. Новобранців призвали в листопаді, вони служили в Майкопській дивізії, а в останні дні грудня 1994-го міністр-самодур кинув їх у Грозний. Ми ж проривалися з Хасавюрта в Грозний під супровід російської артилерії та авіації, спалахи касетних бомб. А коли врешті потрапили в так званий президентський палац, то опинилися під ударами глибинних бомб, які пробивали чи не до фундаменту багатоповерховий будинок, він загрозливо похитувався, але встояв.

Ми перебували у підвальних приміщеннях, де чеченці лікували поранених – своїх і – російських. Останніх ще й заспокоювали, мовляв, все владнається, ви будете жити. Я зустріла своїх давніх знайомих, і як тільки забриніло світанком, ми із депутатом парламенту ЧРІ Мате Цихасешвілі вийшли в місто. Вулиці Грозного були встелені трупами солдат, які горіли в танках. Чеченці остерігалися епідемії (температура, хоч і січень, була плюсова) і запропонували росіянам припинити обстріли і забрати своїх убитих. «Вам они мешают, ви і убирайте», – такою була відповідь. Коли через два місяці я знову приїхала в Ічкерію, то з жахом довідалася, що своїх убитих вони так і не забрали.

А тоді, в січні, ми зустрічалися з російськими полоненими. Їх було дуже багато, причому, офіцерів більше, ніж рядових. Вони й розповіли передісторію вторгнення. Їх призвали в армію в листопаді, служили в Майкопській дивізії. Ще й «учебку» не пройшли, казали солдати, і раптом їм оголосили бойову готовність, сказали, що Чечення напала на Росію. Тож маємо її провчити. Привезли під столицю Ічкерії. «Возьмем Грозний – пойдем брать Крим», – «поінформували» солдат, посадили в танки і наказали «сражаться до последнего патрона». Тож новобранці горіли в танках, а офіцерня здавалася в полон, ще й вимагала особливого ставлення до себе. А згодом Мовладі Удугов дав мені прочитати листи, які знайшли в одязі загиблих солдатів – від мам, однокласників, дівчаток. Знаючи, якою смертю вони загинули, ці листи справді не можна було читати без болю.

Зрозуміло, що я шукала і знайшла українців. З усією відповідальністю заявляю: ні в січневі дні, ні під час наступних відряджень мені жодного разу не зустрічалися ні Карпюк, ні Клих (до речі, Дмитра Яроша і Арсенія Яценюка також там точно не було). Так, я зустрічалася із Сашком (Музичком) із Рівного і Олегом з Харкова, а вже 1997 року, після його загибелі, з матір'ю. Їй віддала синові знімки. Українців у Чечені було не так багато, щоб не знати їх якщо не поіменно, то в обличчя. Тих, кого нині судять у Грозному, серед них не було. Та для Путіна це не має значення. Адже Карпюк і Клих – уособлення України, яка підтримувала боротьбу чеченського народу проти російських загарбників не лише багатотисячними мітингами, а й надсилаючи в ЧРІ гуманітарну допомогу, лікуючи в українських шпиталях поранених чеченців, надаючи прихисток їхнім сім'ям.

Кремлівська верхівка, що вгамовує свою дику злобу помстою Україні, нині чинить розправу над її репрезентантами, по суті – над усім українським народом. **І демонстративна байдужість київських політиків, зокрема, парламентаріїв – не лише українофобів, а й начебто європейськи зорієнтованих – до долі наших громадян – це виклик кожному з нас, поведінка поза межами пристойності. А от їхні попередники з Верховної Ради наприкінці грудня 1994 року вчинили гідно: звернулися в Раду Безпеки ООН з пропозицією обговорити на її засіданні агресію Росії проти ЧРІ. Протягом одного дня під цією петицією поставили підписи 105 народних депутатів, і не лише від Народної Ради. Звернення до Радбезу підписали і перший Президент України Леонід Кравчук, і тоді ще комуніст Борис Олійник. Чинний міністр закордонних справ Геннадій Удовенко передав документ у Радбез, і його засідання терміново скликали.** Тепер, коли російська армія вторглася в Україну, нардепи з Опоблоку досі не наважуються назвати Путіна ворогом України. Проте саме для них влада забезпечила «зелену вулицю» і на парламентських виборах, і на місцевих, не створивши законодавчий заслін для тих, хто в 2013-му на сходах Українського дому репетував «Пу-у-тін!», хто згодом розстрілював Небесну Сотню. **Що заважає тим, хто прийшов у владу завдяки Революції Гідності, поводити себе гідно бодай тоді, коли йдеться про життя українців?!**

…Під час Першої російсько-чеченської війни московські головорізи перевершили кривавих тиранів Середньовіччя. 1995-й рік. Зачистка Самашок. Обкурені та п'яні російські контрактники відстрілюють чоловіків селища – незважаючи на їхній вік, а в оселі кидають гранати. Щоб врятуватися, молода мати з двомісячним малюком вискочила з підвалу на вулицю. «Кто?» – тикаючи пальцем у немовля, закричав «боєц». «Син», – відповіла мати. «Вирастет – бандіт будєт!» – з такими словами убивця вистрілив у головку дитятка.

Ще можу розповісти, як браві «рєбятушкі» на вертольотах полювали за чеченськими дітлахами, цілячись по їхніх голівках. Але від такого – кров холоне в жилах…

Якщо ті, хто сьогодні запобігає перед Путіним, сподіваються, що в разі окупації України їхні родини омине доля чеченців, то вони помиляються. Убивця не буде з'ясовувати, хто саме з них, щоб уласкавити Кремль, витанцьовував перед ним циганської халяндри. Для нього кожен українець – потенційний ворог, за яким Кремль не визнає право на існування. Москва боїться лише сили – більше моральної, ніж військової. Стати всім народом, державою – єдиним фронтом на захист Карпюка і Клиха – наш обов'язок. І наша сила. Тоді переможемо. Як чеченські патріоти перемогли російську армію в Першій російсько-чеченській війні, змусивши Кремль підписати 1996 року відомі Хасав-юртівські угоди. Щоправда, тоді Ічкерія мала справжніх лідерів – Джохара Дудаєва, Зеліхмана Яндарбієва, Аслана Масхадова, Руслана Гелаєва і тисячі незламних патріотів – лицарів честі, як Ваха-«Самотній вовк» і його побратими.

Будьмо гідними слави Героїв!

Марія БАЗЕЛЮК,
Заслужений журналіст України

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Максимович Олег	(095)-672-11-98
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Роговський Дмитро	(063) 790-15-37
Полтава	Небилович Микола	(096) 924-79-83
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

15 ЛИСТОПАДА – ДРУГИЙ ТУР ВИБОРІВ

Президія Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів ухвалила рішення у другому турі виборів на посаду міського голови Івано-Франківська підтримати Ігоря Насалика та закликала виборців 15 листопада віддати свої голоси за його кандидатуру.

ВІД НАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЧИ ОНОВИТЬСЯ ВЛАДА В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

Настрої, які запанували серед іванофранківців після 25 жовтня, сьогодні викликають занепокоєння. Адже позиція "проголосували, відпрацювали свій громадянський обов'язок, вибори закінчилися" завдасть шкоди нашому місту. Хочеться наголосити, що вибори тривають й розслаблятися марно. Треба прийти 15 листопада й знову проголосувати – у другому турі виборів обираємо міського голову Івано-Франківська.

Наразі вибір значно скоротився: з одного боку стало легше обирати одного з двох претендентів, а з іншого боку – маємо відповідальність проголосувати за того, хто виведе місто на шлях розвитку у найближчі роки. Отож, до оцінювання кандидатів треба підійти серйозно.

Зі свого боку закликаємо зробити вибір на користь Ігоря Насалика. До такої думки ми прийшли, проаналізувавши його програму та результати попередньої багаторічної діяльності і на посаді міського голови, і народного депутата.

От, наприклад, Насалик нині актуалізував тему повернення в Україну праху українців, яким маємо завдячувати створенню нашої незалежної держави, які завжди боролися за її соборність. У Верховній Раді Ігор Насалик не гає часу й уже активізував різні державні органи у цей процес. Зокрема ініціював процес перепоховання видатного сина України Євгена Коновальця, могила якого міститься у голландському місті Роттердам.

Для українського народу Євген Коновалець був, є і залишиться одним із вождів української нації, людиною, котра стояла біля витоків творення української національної армії, діячем, який у важких умо-

Ігор НАСАЛИК

вах боротьби з більшовизмом організував роботу українських патріотичних сил із політичними колами Німеччини, Великобританії, Литви, Іспанії, Італії, організував українські політичні-інформаційні служби в багатьох політичних центрах Європи та США.

Наразі є підтвердження від Королівства Нідерландів і від Міністерства закордонних справ України про сприяння в справі перепоховання. Окрім цього, Ігор Насалик підготував і зареєстрував Постанову Верховної Ради України (№3300, 09.10.2015 р.) "Про відзначення 125-річчя від дня народження Євгена Коновальця". Згідно з документом має відбутися урочисте відзначення на державному рівні, виготовлення ювілейної монети та серії поштових марок тощо.

Також варто розповісти і про інший успішний досвід Ігоря Насалика. У програмі, із якою кандидат у міські голови звертається за підтримкою до іванофранківців, є розділ про запровадження безплатної медицини в Івано-Франківську. Із 1 січня 2016 року безплатні медичні послуги отримуватимуть пенсіонери, а із 1 січня 2017 року й решта жителів міста. І без сумніву, цей пункт програми у вказані терміни буде виконаний. Адже уже маємо змогу подивитися на "живий приклад" того, як така система працює у сусідньому Калуші, де свого часу Насалик був міським головою.

– У 2009 році ми проекспериментували: безплатно надавали витратні матеріали для операцій та ліки для дітей у дитячій лікарні. А у 2011 році ми перейшли на повне безплатне медикаментозне забезпечення населення. Ми не обмежуємо пацієнта кількістю коштів – були поодинокі випадки індивідуальних потреб у 20 і 30 тисяч гривень. Програма фінансується за рахунок міського бюджету, за декілька років на це було виділено майже 50 млн грн, – зазначив Іван Красійчук, головний лікар Центральної районної лікарні Калуша.

Варто зауважити, що доступна медицина – це одна з базових потреб громади будь-якого міста.

– Працюючи міським головою Калуша, я здобув уміння розуміти базові потреби громади міста незалежно від його специфіки чи масштабу. Пересвідчився у тому, що основа потреб кожної міської громади – це доступна медицина, якісна освіта і працююча, ефективна система житлово-комунального господарства. Без виконання цих пунктів братися за подальший розвиток міста немає сенсу! І саме із цього ми й розпочнемо роботу в Івано-Франківську, – говорить Ігор Насалик.

При цьому кандидат у міські голови зазначає, що для вирішення цих першочергових завдань ставить перед собою та командою дуже чіткі й дуже стислі терміни. Власне це і є однією з особливостей програми Ігоря Насалика.

Насамкінець іще раз наголосимо, що 15 листопада для Івано-Франківська відповідальний день. Від того, як ми проголосуємо, залежатиме, чи відбудеться нарешті оновлення влади у місті, на яке уже давно є запит від іванофранківців. Від того, чи прийдемо ми голосувати, залежатиме чи матиме Івано-Франківськ самодостатню особу на чолі міста, яка здатна врівноважити політичний баланс, що склався у міській раді після нещодавнього голосування.

Петро СУЛЕЙМОВИЧ

ВОЛОНТЕРСЬКІ ХРОНІКИ

СИСТЕМА, ЩО ЗАМОРОЖУЄ ЧИНОВНИЦЬКІ СЕРЦЯ

Ти залишився живий? Тебе прошито кулями навиліт? У тебе роздроблено ключицю? Поки тебе везуть машиною комбрига до летовища, і в гелікоптері тебе трясе так, що від болю здається – розтрощено все усередині; поки ти лежиш на операційному столі і бачиш, як штопають дірки на твоєму тілі – ні на хвилину, чуєш, ні на хвилину не забувай про те, що тобі, якщо виживеш, треба здати на склад кулемет, каску і бронік.

Ми сиділи в машині і жартували на цю тему з Дмитром Баданесом, поки другу годину поспіль чекали Єнота. Після надскладної операції, що йому зробили у львівському шпиталі, він приїхав до Харкова отримати у своїй військовій частині печатку на документ про 45-денну відпустку і далі – в Суми до батьків. Бо ж мама всі сльози виплакала – ніяк не дочекаються синочка додому.

Підполковник, який вийшов до нас з частини, повідомив, що процедура отримання печатки займе два дні. Бо Єноту треба здати все, що на ньому рахується.

Єнот з Дмитром Баданесом (ліворуч), побратимом Оленем – праворуч

Потім, придивившись до нас уважніше, підполковник згадав, що бачив нас, волонтерів, у Щасті, і якось подобрішав лицем. Та й і приїхали ми до улюбленої бригади не з порожніми руками, привезли дві здоровенних коробки тандірних хлібин до армійської їдальні. Тож врешті-решт пообіцяв поспряти, аби Єнота довго не мурижили. Отак по блату виторгували для Єнота, в якого реабілітація (!!!) почнеться лише через пару місяців, – з двох днів всього-нічого дві з лишком години. Так і то – через неабияке Єнотове щастя! Бо кулемет, яким він поклав бойовиків, врятувавши більшість волонтерів з групи, що їхала шукати контрабанду і натрапила на ДРГ під Щастям, побратими з підрозділу забрали з поля бою, як і Єнотів бронік з каскою. А якщо би щось із того загубилося?

Питаємо Єнота, коли він нарешті повернувся і сів до машини: «І що ж вони робили з тобою так довго?» – «Та між собою розмовляли на різні теми, а хтось просто у носі колупався.»

Хто б сумнівався? Історій про те, як знущаються над бійцями у різних чиновницьких кабінетах і канцеляріях, коли вони повертаються з фронту, багато. І ця – лише привід, щоби поставити перед собою запитання: чи до бюрократичного апарату йдуть по природі бездушні люди, чи саме бюрократична система заморожує в людях серця?

Міркуючи про це, повертаємося до Харкова, і треба ж такому статися: на світлофорі, десь машин за десять перед нами, мотоцикліст не впорався з керуванням, мотоцикл впав на бордюр і придушив йому ногу. І хто ж першим поривався йому допомогти? Як думаєте? Правильно. Звичайно ж, Єнот.

І це також привід замислитися. Чому захисники держави і передусім добровольці – це, як правило, люди, в яких ціннісні почуття аж іноді зашкалюють, а представники держапарату, інститутів влади – зазвичай не так навіть і люди, як в людському тілі механізми і гвинтики???

Ольга РІЗНИЧЕНКО

ПОЗИЦІЯ

Ліля Буджурова: "Не лякайте автоматами мою сім'ю і мій народ"

Колишній редактор телеканалу ATR Ліля Буджурова розповіла подробиці проведення обшуку в її будинку вранці в понеділок 2 листопада.

«Не коментуватиму ні обшук, проведений у моєму домі, ні «підстави» до цього. Що поробиш, робота така. Що поробиш, Крим зараз такий. Нестерпно болить серце лише від одного – у чому завинила моя 83-річна мама, яку я крізь шеренгу людей у масках і з автоматами вела в туалет, накачавши перед цим «серцевими» ліками? Чим завинила моя 8-річна онучка, ще гаряченька від досвітнього сну, розбуджена словами: «Не бійся, тільки не бійся». І хоча, дивлячись на мене своїми чорнючими оченятами, повторювала: «Я не злякалася», запитала: «А чому дядьки з рушницями? Вони будуть в нас стріляти?». І ніжки її при цьому трясліся під моїми руками дрібним-дрібним тремтінням. Не забуду цього ніколи», – написала Ліля Буджурова.

За її словами, подія викликала шок і нагадала випадок з онуком Буджурової, якого побили через небажання перейти з українського в російський клас.

«Півроку тому в мене був такий самий шок. Ні, не такий. Навіть гірше. Я тоді стояла в коридорі дитячої лікарні і чекала результатів операції, яку робили моєму онуку – Рушену. 12-річного мого хлопчика побили колишні однокласники, назвавши його зрадником. Його провина була в тому, що він – учень української (колись) гімназії захотів і далі вчитися в українському класі, а вони перейшли в російський. Рушену відбили яєчка. І так, що довелося робити операцію. Його батьки звернулися з цього приводу до прокуратури, але вона не знайшла підстав для розгляду. Все обмежилося одним моїм ором на всю гімназію. ATR тоді ще працював у Криму, але я не дозволила собі використовувати своє службове становище, щоб надати гласності цьому випадку. Мій онук і після цього відмовився переходити в іншу школу, і, здається, вчителі і директор тепер більш уважно ставляться до своїх обов'язків. Але я не забуду цього ніколи», – пише Ліля Буджурова.

Вранці 2 листопада в Криму почалися обшуки в будинках колишніх співробітників кримськотатарського телеканалу ATR – Лілі Буджурової, Ельзари Іслямової і в будинку батьків власника телеканалу Ленура Іслямова, а також в його будинку в Москві.

2 листопада Центробанк Росії розмістив також інформацію про відкликання ліцензії на роботу у ТОВ «Джаст Банк», що належить Іслямову. Кримськотатарський бізнесмен повідомив Крим.Реалії, що пов'язує ці заходи з блокадою Криму, ініціатором якої він також є.

МВС України відкрило два кримінальні провадження за фактом порушення прав громадян у Криму, що стосуються обшуків у помешканнях директора кримськотатарського телеканалу ATR Ленура Іслямова та екс-працівників телеканалу, а також перешкоджання діяльності громадських організацій, які виступають проти окупації Криму.

20 вересня розпочалась безстрокова акція з блокування вантажного транспорту, що прямує до Криму з продуктами і товарами, ініційована лідерами кримських татар.

www.radiosvoboda

РЕПЛІКА

«Казнь» по-московськи

У 2006 році, в рамках державної іміджевої програми, видавництво "Просвіта" випустило в перекладі на російську книжку "Казнь голодом" – про голодомор 1932–1933 років. За програму відповідало МЗС, видання ініціював я, як заступник директора Першого територіального департаменту і член відповідної комісії. Переклад зробила моя дружина.

На сайті "Літакцент" побачив цю книжку серед "підривних" видань, вилучених з Української бібліотеки в Москві... Отже, не марно працювали. Путінські слідопити оцінили. "Мєлочь, а приятно."

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ

ГЕОПОЛІТИКА

Андрій Ілларіонов:

«ЦІНА ВІЙНИ ПУТІНА – 377 МІЛЬЯРДІВ ДОЛАРІВ США»

Що змінило для світу участь Росії у війні в Сирії? Скільки коштує «Велика війна» Володимира Путіна із Заходом? Що чекає Україну: реформи чи угода з Кремлем? Про це йшлося в інтерв'ю Радіо Свобода зі старшим науковим співробітником Центру з глобальної свободи і процвітання Інституту Катона (США), колишнім помічником президента Росії Андрієм Ілларіоновим.

– Росія бере участь у бойових діях в Сирії силами авіації. Володимир Путін ухвалив таке рішення після свого візиту до Сполучених Штатів. Що принципово змінилося з цього моменту у світовій політиці?

– Початок військової операції російських збройних сил в Сирії знаменує собою початок абсолютно нової ситуації, якої у нас або не було кілька десятиліть, або не було ніколи. Насамперед це перша участь регулярних збройних сил Росії з моменту розпаду Радянського Союзу за межами контуру колишнього СРСР.

По-друге, це перше розміщення регулярних військ Росії чи колишнього Радянського Союзу на території Близького Сходу. Радники були, помічники були, розміщення зброї було. Навіть тоді, коли радники або так звані добровольці брали участь у бойових діях і в Єгипті, і в Сирії під час арабсько-ізраїльських воєн, це ретельно приховувалося. Зараз вперше участь російських регулярних військ офіційно визнається.

– Миротворчі місії були за ці роки.

– Я маю на увазі регулярні сили, які беруть участь у бойових діях, а не миротворчі сили. Особливістю є те, що ми стаємо важливими учасниками шиїтської коаліції, і цій коаліції, хочемо ми цього чи ні, протистоїть сунітська коаліція, яка підтримується багатьма великими державами, включаючи Сполучені Штати Америки.

За твердженням президента Обами у цій коаліції 65 держав, у нашої коаліції шість не те що держав, а суб'єктів. З цього випливає наступна позиція: ми фактично стаємо залученими в релігійну війну на Близькому Сході.

Російські регулярні війська опинилися на театрі військових дій одночасно із перебуванням там американських регулярних військ. Із часів берлінської кризи 1961 року й карибської кризи 1962 року ніколи такого не було.

Зараз на одному і тому ж театрі опиняються регулярні війська обох супердержав, ядерних держав, і ризик ненавмисного, не спровокованого конфлікту між збройними силами обох держав, які починаються не з генералів і маршалів, а з полковників, майорів, капітанів, лейтенантів, зростає неймовірно. Ось це все разом створює абсолютно нову ситуацію для нас, нову ситуацію для Близького Сходу. Боюся, що це тільки відкриває двері на сходи, які ведуть дуже далеко донизу. Влазити у військові конфлікти набагато легше, ніж вилазити з них.

– Скажіть, це переключення уваги з України на Сирію, яке відбувається в Росії, в російській пропаганді, що це означає для ситуації в Україні? Війна заморожена надовго?

– Насправді Путін домігся практично всього, чого хотів, принаймні, з вересня минулого року, навіть трохи раніше. У вересні був перший Мінськ, а насправді він цього захотів не пізніше червня минулого року. Коли стало зрозуміло, що українська армія почала наступ на так званих проросійських і російських бойовиків та сепаратистів на Сході, стало зрозуміло, що розгром їх без прямої підтримки з боку Росії – це питання часу, причому дуже короткого часу. Тому головним завданням Путіна на українському фронті стало умиротворення, досягнення якоїсь мирної угоди, призупинення і зупинка наступу української армії.

– До цього були залучені російські війська і українській армії було завдано великих втрат.

– Я кажу про червень, саме тоді.

– У паузі був збитий «Боїнг».

– Абсолютно правильно. Використовувалися різні методи для того, щоб досягти тієї ж самої мети. Спочатку використовувалася дипломатія, Кремль намагався умовити і Меркель, і Олланда, і Обаму, і Порошенка, щоб українська влада зупинила наступ. Це не вдавалося зробити. Тоді була застосована дещо сильніша зброя під назвою «терор», і впав «Боїнг», що летів із європейського міста Амстердама.

– Слово «впав» не дуже чітке. Був збитий все-таки.

– Ні, він дійсно впав. Це був терористичний акт, метою цього терористичного акту було залякування, зміна позицій, радикалізація позицій Європи щодо посилення тиску на українську владу з метою зупинки військових дій.

– Тобто Ви не вважаєте це випадковістю, що начебто цілилися в якийсь АН українських збройних сил, який повинен був летіти, а збили «Боїнг»?

– Ні, звичайно. Ні версія з АН-26, яка була запропонована, ні версія української сторони, яку спочатку озвучував Валентин Наливайченко, потім інші представники про те, що нібито «Бук» прямував до Первомайського і повинен був збити літак рейсу російської авіакомпанії, що летів на Кіпр, і так далі – це не витримує жодної критики. Робили те, що робили, робили так, як уміють робити, домагалися саме того. Для російського керівництва, судячи з тієї інформації, яка нам зараз доступна, те, що сталося (з «Боїнгом» – ред.), не було жодним чином новиною, несподіванкою.

Ба більше, користуючись саме цим фактом, було посилено так званий дипломатичний наступ зі спробою вмовити пані Меркель і пана Олланда, а також інших західних партнерів посилити тиск на Порошенка, на українську владу з тим, щоб зупинити наступ. Це, як ми знаємо, не вдалося. І ось вже тоді, коли майже через два тижні з'ясувалося, що українські війська продовжують наступ, їм довелося застосовувати останній аргумент таких режимів – це пряме вторгнення, яке, тим не менше, все одно ховалося і досі його намагаються приховати. Є величезна кількість фактів, які викривають безпосередню участь російських регулярних військ, але метою цієї операції була та ж сама мета – зупинка наступу українських військ. Треба визнати, це їм вдалося.

– Є тепер так званий мінський процес, замороження бойових дій на східному Донбасі. Які тут перспективи, якщо Росія зайнялася тепер Сирією?

– Насправді перш, ніж Росія зайнялася Сирією, з'ясувалося, що українська влада йде на поступки Кремлеві і поступово крок за кроком здає одну позицію за іншою. Власне кажучи, підписання Мінська-2 вже було здачею українських інтересів, національної української позиції. Цей процес триває. Зараз уже викручують руки українській владі, не тільки сам Володимир Володимирович, але і його колеги Ангела Меркель та Франсуа Олланд. Тому що всі сторонні одностайно виступають за суворе дотримання мінських домовленостей.

У мінських домовленостях чітко сказано, за яких умов Україна нібито може отримати контроль над міжнародно визнаним російсько-українським кордоном: шляхом включення так званої Луганської та Донецької «народних республік» у політичний простір України, зі зміною Конституції України і з наданням впливу з боку цих анклавів на формування зовнішньополітичного курсу України, в тому числі і в області євроатлантичної інтеграції. Це саме те, чого хотів домогтися Путін, і він це отримує. Але зараз для цього не потрібно застосовувати зброю, для цього достатньо застосовувати «зелену зброю», дипломатичну зброю, інформаційну зброю та іншу.

– «Зелена зброя» – це що, підкуп?

– Це не тільки «зелені чоловічки», а й зелені папірці.

– У мене інше відчуття, мені здається, що мінський процес обидві сторони трактують по-своєму, використовують по-своєму, просто ведуть затягування ситуації заморожування далі й далі. Принаймні, Україна, її керівники думають, що поганий мир чи перемир'я, краще за ту війну, яку вони у відкриту з Росією не можуть виграти.

– Це офіційна лінія української пропаганди, справді так і є, вони так намагаються подати. Але якщо ви подивитеся на зміну офіційної позиції, змістовної позиції щодо Конституції України, щодо законодавства, щодо того, як відбуваються вибори, щодо того, як формуються органи влади в цих регіонах, там жодних ілюзій не залишається, там за здачу позицій.

До речі, нещодавні заяви Петра Порошенка українському народу чітко говорять про те, що він попереджає українське суспільство про наступні неминучі кроки щодо зміни політичного режиму. Тож це питання дуже недалекої думки, коли буде оголошена амністія, коли ті особи, які брали участь у бойових діях проти України, в тому числі брали участь у злочинах, так чи інакше будуть легалізовані на сході України.

– Є реальні речі, відведення військ, наприклад.

– Будь ласка, відведення військ можна здійснити частково, навіть повністю.

– Люди не гинуть, хіба це погано?

– Ні, це не погано. Але треба просто усвідомлювати, що таким чином купується здача суверенітету України. З моєї точки зору, набагато більш правильним і стратегічно розумним для України було б формування нової лінії розмежування за нинішнім фронтом.

Тому що найголовніше – не відновлення контролю над російсько-українським кордоном, як це сформульовано в Мінську, найголовніше – це відновлення суверенітету над усією територією Східної України.

В результаті цієї підміни, підміни цих термінів, Путіну вдалося українській владі продати шматок різаного паперу, а не гарантію відновлення суверенітету на своїй власній території. В принципі такими речами, як суверенітет, самостійна влада не торгує, вона не ставить його в залежність від того, де відбуваються вибори, ким проводяться вибори, кого обирають, ні, це питання не обговорюється.

– Вибори перенесли дійсно, їх не проводять сепаратисти.

– Вибори не відіграють жодної суттєвої ролі – це абсолютно порожня річ, порожня іграшка, яку Путін спеціально запустив для того, щоб цю пустушку обміняти на серйозні речі, такі речі, наприклад, як зміна української Конституції. Будь ласка, нехай би вони проводили ці вибори, як проводили «вибори» в 2014 році, як вони проводили «референдум» в 2014 році, в будь-якому випадку ці так звані «вибори», так званий «референдум» не мали б жодної легітимності, вони не мали б жодного легального характеру.

Зараз, коли київська влада погодилися з перенесенням цього, вони де-факто визнали, що майбутні вибори, які будуть проводитися сепаратистами, з їхньої точки зору можуть виявитися легітимними. Це втягування в так званий мінський процес, коли як не кийком, то палицею Путін втягує українську київську владу в процес відмови від суверенітету на власній території. Йому це вдалося. Чому робить це українська влада – мені незрозуміло.

– Мабуть, щоб не зазнавати великих втрат, щоб не стикатися з російською владою.

– Не треба стикатися, треба просто визнавати нинішню лінію розмежування між українськими військами і так званими сепаратистами, російськими бойовиками або російськими військами як тимчасову лінію розмежування і далі прапори, герби Донецька і Луганська в будівлі Верховної Ради України завішувати чорним драпіруванням, як це було зроблено з гербами Ельзасу та Лотарингії у французькій Національній асамблеї в 1871 році, терпляче чекаючи того часу, коли суверенітет над цими українськими регіонами буде відновлений, до речі, над Кримом теж, скільки б часу для цього не знадобилося.

Мінські угоди цього не передбачають, жодним чином не згадують Крим, ніхто під час цих переговорів Крим не згадував, в тому числі й українська влада, тим самим роблячи Крим де-факто зданим українською владою своєму агресивному сусідові.

– Чути ще один аргумент української влади: Росія Путіна платить величезні гроші за Донбас, за його зміст, і це завдає великої шкоди російському бюджету. Росія і так у фінансово-економічній кризі, під санкціями, мовляв, нехай вони поки і далі платять за цю депресивну зруйновану територію.

– У мінських угодах чітко сказано, що це Київ повинен фінансувати.

– Вони ж не фінансують, ми ж бачимо. Відновлять суверенітет – фінансуватимуть.

– Оскільки всі говорять, і Путін говорить, і Меркель, і Олланд, і Обама, всі кажуть: ми всі виступаємо за неухильне виконання мінських угод.

– І Порошенко каже: ми теж, тільки поверніть нам кордон.

– Добре, повернуть кордон і українські прикордонники виявляться де-факто в стані заручників, тому що за їхніми спинами, попереду буде Росія, а позаду за їхніми спинами стоятимуть сепаратисти.

– Сепаратистів же роззброїти повинні в такій ситуації.

– Питання полягає не у відновленні контролю за кордонами, а у відновленні суверенітету над усім цим регіоном, а це не передбачається в мінських угодах. Тому це питання лише часу, коли Київ змусять, і в цьому немає жодних сумнівів у Києва, його європейські союзники повністю виконувати мінські угоди, у тому числі, і цю позицію – фінансувати відновлення Донбасу. Путін це робити не буде, і в цьому жодних сумнівів немає.

– Яка ціна цієї війни, як люблять говорити російські пропагандисти, зі Сполученими Штатами, скажімо, із Заходом на полях України, а тепер і в Сирії, для Росії? Можна це порахувати?

– Ми намагалися оцінити ціну війни в широкому розумінні, не тільки прямі військові витрати, не тільки в частині взагалі військових витрат, а додаткові військові витрати в порівнянні з тим рівнем, який спостерігався в попередні 12 довоєнних років, але й оцінку додаткового відтоку капіталу, відтоку приватного капіталу, який можна пов'язати з початком розгортання військових дій.

Коли ми говоримо про війну Путіна, ми маємо на увазі так звану велику війну, маємо на увазі велику війну, в якій український фронт, сирійський фронт, грузин-

ський фронт, фронт війни проти Європи, фронт війни проти Сполучених Штатів Америки в інформаційному, дипломатичному, якому завгодно ключі.

Принаймні, в розрахунку на чотири роки, починаючи з січня 2012 року, коли почала здійснюватися кампанія масового переозброєння російських збройних сил та підготовки до цієї війни, витрати можна оцінити приблизно в суму 377 мільярдів доларів. Це цифра в розрахунку на чотири роки, враховуючи, що тренди, які спостерігалися до цього, будуть тривати до кінця 2015 року. Звичайно, у нас будуть нові дані, ми відкоригуємо цю цифру в ту чи іншу сторону. Але це нам дає уявлення про масштаби витрат, масштаби ціни, яку наша країна, наша держава, наше суспільство платить за ведення цієї великої війни.

– Я хочу запитати про початок цієї війни – про Крим.

– Я перепрошую, але початок цієї війни відбувся ще раніше. Тому що, якщо ми будемо говорити про те, коли почалася ця війна, то у Криму офіційні військові дії почалися 20 лютого 2014 року, війна проти України гібридна, санітарна 27 липня 2013 року, економічна підготовка до великої війни – з січня 2012 року, а економічна підготовка до великої війни з огляду на нагромадження необхідних золотих резервів – це січень 2006 року. Тож ми готуємося до великої війни останні як мінімум 10 років.

– «Ми» – це Путін? Угруповання, яке при владі.

– Ми теж до цього готуємося, нас про це не питають, бо накопичення міжнародних резервів здійснюються за рахунок нашого рівня життя.

– Тож все-таки про Крим. Що з Кримом буде? Це буде вічний Північний Кіпр за нинішньої Росії?

– Ви знаєте, проблема з Кримом полягає навіть не тільки в тому, що нинішня російська влада його анексувала і приєднала до території Росії, порушуючи всі норми міжнародного права, існуючі останні 70 років після Другої світової війни, проблема полягає в тому, що з боку України не помітно якогось інтересу до відновлення свого суверенітету над Кримом.

– Блокада зараз відбувається, кримські татари активно діють.

– Це приватна ініціатива.

– Але держава не заважає.

– Українське громадянське суспільство проводило і Майдан – і перший, і другий, українське громадянське суспільство спрямовувало українські добровольчі батальйони воювати на Донбас, після чого до них приєдналися Збройні сили України. Але ми не бачимо будь-якої ініціативної позиції з боку української влади щодо відновлення суверенітету країни, Української держави над Кримом. Тому ця проблема є найбільш важливою.

– Можливо, дійсно Україна хоче відмовитися від Криму поступово?

– Власне кажучи, можливо, не вся Україна, але, як кажуть, політичні еліти України прийшли до цього рішення, судячи з усього, вже кілька років тому. Ціла низка політичних діячів України досить цинічно вирішила, що в країні, де є два з половиною мільйони жителів Криму, є кілька мільйонів жителів Донбасу, їхні політичні партії не в змозі отримати гарантованої перемоги на загальнонаціональних виборах. Якщо ж ці регіони відрізати від України, то вони практично гарантовано отримують перемогу.

– А прізвища у них є?

– Вони добре всі відомі в Україні. Нинішнє керівництво, судячи з усього, повністю поділяє цей підхід. Тому що здача Криму, анексія Криму не могла бути здійснена без цілеспрямованих дій з боку українського керівництва. Зараз всі ці матеріали відомі і помітно, як міністр оборони України Ігор Тенюх відмовлявся віддавати наказ про початок опору «зеленим чоловічкам» в Криму, якраз віддаючи не лише Крим, віддаючи людей, які там живуть, віддаючи збройні сили, які там розміщені, віддаючи склади, інфраструктуру і так далі агресору. Це справа українців кваліфікувати ці діяння. Зі свого боку лише зазначимо, що такого роду дії не могли здійснюватися без прямого санкціонування вищого політичного керівництва України того часу.

– Але вони були в шоці.

– Ні, вони абсолютно цинічно ухвалювали ці рішення. Повинен сказати, що в цьому є, звичайно, своя роль і самої влади, є певна роль і західних союзників, які рекомендували не чинити опору. Але як би там не було, відповідати владі потрібно не перед західними союзниками, а перед своїми громадянами.

– Але вони тепер обіцяють реформи своїм громадянам на тій території, яку вони контролюють. Можливо, це краще, ніж війна? Порошенко сказав: вибори відбудуться, ми тут такі реформи влаштуємо без популізму, у нас виборів чотири роки не буде. Тобто, Ви не вірите?

– Вибори у нас вже були в травні 2014 року, інші були восени 2014 року, ні одні, ні інші вибори не призвели до радикальних змін. Результатом став дефолт України за зовнішнім боргом, якщо вважати це реформами, то це не ті реформи, які потрібні країні. До того ж зараз досить імовірно Україна піде на другий дефолт вже тепер перед російськими кредиторами.

ПОДВИЖНИКИ

«ПРАЦЮЮ ЗАДЛЯ ЛЮДЕЙ»

– так сказав Валерій Миколайович Чинуш, депутат міської Ради Чернівців. І бувший, і нинішній (знову обраний). А хіба могло бути інакше, коли ця людина робить стільки добрих справ. Їх просто не перерахувати. Тут і ремонт доріг, дахів, самих під'їздів, висадження молодих дерев, відновлення баскетбольних щитів, допомога школі №27 – все це має конкретну адресу з назвою вулиці, будинку.

Тут і відкриття дитячих площадок. Всю цю роботу Валерій Миколайович здійснював за свої кошти. Також він надає адресну допомогу дитині-інваліду з 2012 року. Допомагає дітям – сиротам.

Ми сміливо можемо ставити Валерія Миколайовича Чинуша в приклад усім депутатам міста, області і не тільки.

Валерій Миколайович є великим патріотом України. Він неодноразово надавав допомогу воїнам АТО, шпиталям.

У серпні 2014 року двом чернівецьким військовослужбовцям – воїнам АТО (вул.Ентузіастів, 7; вул. Воробкевича, 9) було придбано військову форму і берці.

Спільно з депутатами Чернівецької міської ради та підприємцями м. Чернівці у вересні 2014 року пан Чинуш брав дольову участь у придбанні важкої військової техніки для військової частини А-0998 4-го батальйону 24-ої окремої механізованої бригади для участі в АТО, а саме: вантажний автомобіль ГАЗ-66 (1 шт.), вантажний автомобіль УРАЛ (2 шт.), а також вантажопасажирський автомобіль підвищеної прохідності УАЗ-469 (1 шт.).

А ще готельно-туристичний комплекс «Буковина», який він очолює, в березні 2014 року приймав 75 дорослих і 25 дітей з окупованої російським агресором території на сході України. Цим людям надавались всі послуги, які необхідні для проживання, харчування, прання, прасування одягу. Тільки на такі послуги Валерій Миколайович витратив 1 мільйон 190 тисяч гривень. І все це робить мовчки, не трублячи про свою благодійність, як це робить дехто. Він – скромна, високо порядна людина.

А бачили б ви сам готельно-туристичний комплекс «Буковина», де Валерій Чинуш є господарем! Вражає все – і надзвичайно доброзичлива атмосфера, чистота. Прилегла територія є просто райським куточком, з чудовим ландшафтом з каменю і квітів, з лавочками і альтанками, обвитими диким виноградом. Є багато дерев японської вишні. Обабіч дороги висаджено багато дерев вічнозеленої туї. Це є окрасою всього нашого міста.

Хочеться, щоб було побільше таких людей – з великим добрим серцем, відкритим для всіх, хто потребує його допомоги.

Я впевнена, що далеко не кожний депутат навіть Верховної Ради безкорисливо не робить так багато доброчинних справ. Адже суть депутатської роботи – це служіння народу. Лише конкретні справи, а не красиві слова красять людину. І Валерій Миколайович це підтверджує сповна.

Ми горді з того, що маємо таку чудову людину в Чернівцях. Ми пишаємося ним.

Треба, щоб Валерія Миколайовича Чинуша знала вся Україна. З такими людьми незалежній Україні бути!

Слава Україні! Героям слава!

М. КИСЕЛЬОВА,
м. Чернівці

СКАРБИ НАРОДУ

В БІДІ І В ГОРІ – З ПІСНЕЮ

Кому не відомий вислів, що пісня – це душа народу. І так було споконвіку. Важко людині – співає. Радісно – також на підхваті пісня. Бо й пісні є і сумні, і веселі, відповідно. А які чудові ще Шевченкові «Вітре буйний, вітре буйний!», «Тяжко, важко в світі жити…», де блідий місяць із-за хмари виглядав, неначе човен в синім морі, то виринав, то потопав, дівчина, що тужить за коханим, який пішов шукати кращу долю. Пісні, оспівані народом, мають велику силу. Та чи є в світі пісня, краща за нашу, українську – таку задушевну, таку ліричну? Недарма кажуть, що «за душу бере». Пісня здатна об'єднати людей на сильні дії. Максим Рильський писав: «У піснях і труд, і даль походу, і жаль, і усміх, і любов, і гнів великого народу, і за народ пролита кров». А які чудові українські козацькі, стрілецькі пісні «Їхав козак за Дунай», «Їхали козаки із Дону додому», «Гей, ви стрільці січові». Коли чуєш їх у виконанні хорів – професіоналів, то є справжній шедевр.

Володимир ІВАСЮК і Олена КУЗНЕЦОВА вперше виконують «Червону руту». Чернівці, Театральна площа, 13 вересня 1970 року.

Наша українська пісня стала для нас оберегом у потрібний час. Ми її любимо, шануємо, цінуємо. Без пісні було б неможливо жити. Тому і замовляємо, як подарунок, пісню для рідних, друзів по радіо, телебаченню. А коли збираємося в колі рідних, товаришів, то як можна обійтися без пісні.

Пісня нас супроводжує все життя – від народження і до останніх днів.

А нещодавно я почала по нашому чернівецькому радіо, що знаний в краї письменник, Мирослав Лазарук, директор Чернівецького обласного меморіального музею Володимира Івасюка хоче вийти на владні органи з пропозицією, щоб було свято нашої української пісні, щоб один день у рік був визнаний, як святковий. І щоб це був день 13 вересня, коли в Чернівцях, 1970 року, вперше прозвучала знана всьому світу Івасюкова «Червона рута».

Це приємно нас вразило. Вважаю, що ми повинні цінувати своє, як і все національне, що нам є близьким по духу. Любімо своє рідне і нас полюблять інші. Нехай наша українська пісня стане надбанням усіх тих, хто живе в Україні. А люблять її дуже в усьому світі. Будемо з нетерпінням чекати дня, оголошеного святом нашої величності пісні. Ми варті того!

М. КИСИЛЬОВА

НЕЛОЖНИМИ ВУСТАМИ

МИ З ТИМИ, ХТО ЗАХИЩАЄ БАТЬКІВЩИНУ

11.10.2015. Волонтерська група «Доброчинець» повернулася з Донбасу. Проїхали за три дні півтори тисячі кілометрів. Перша зупинка – у Костянтинівці, остання – Урзуф. Крім замовлених раніш речей, військові напередодні свята Покрови і Дня Захисника України отримали благословення священика, послухали лекцію з історії Визвольних Змагань, поезії Шевченка і Стуса, розповідь про життя українців в Чикаго, разом співали улюблених українських пісень. З нами були цього разу о.Володимир Червонніков (Канів), голова Інституту Національної Пам'яті України Володимир В'ятрович (Київ), голова Києво-Могилянської фундації Америки Марта Фаріон (Чикаго), виконавчий директор Львівського Форуму Видавців Вікторія Шиманюк (Львів-Рівне), актор театру «Березіль» Микола Мох, бард Андрій Кременський з Харкова.

Особливість цієї поїздки – наша участь у спільних святкових заходах з військовими і учнями шкіл у Костянтинівці та Селідово. Вчергове переконались, що на культурно-освітній ниві Донбасу, як, певно, загалом в Україні, жертовно працюють жінки. Також на власні очі побачили, що між військовими і мирним населенням кращі стосунки там, де працюють допомогові Військово-Цивільні Служби. Взірцем може бути така Служба при 93-ій бригаді, що діє у Ясинуватському районі (Піски, Опитне, Нетайлово, Невельське…) Приємно, що її ефективну роботу очолює наш земляк з Харкова, молодий офіцер Стас Юріїв. Взагалі, в умовах війни чітко видно, що Українська держава тримається на особистостях, котрі, попри зогнилу систему і корумповане начальство, беруть на себе відповідальність і знаходять для своїх підрозділів вихід з будь-яких ситуацій.

Що ж до навчальних закладів, то треба столичним освітянам-методистам допомогти колегам в зоні зіткнення українномовними сценаріями українських свят з українським контентом. Хоч це проблема, певно, не лише Донбасу, а в цілому Сходу України. Це коли діти читають пару речень зі вступу (про указ Президента відзначати День Захисника 14 жовтня) українською, а вся подальша програма йде на «загальнодоступній». Це один з прикладів лицемірства і подвійних стандартів, які закладаються дитині у школі. А потім ми дивуємося, чому в нас в усіх сферах життя панують імітатори і циніки.

Що ж до матеріального забезпечення армії – минулорічну одиницю з мінусом можна підвищити до між два з плюсом і три з мінусом. Принаймні бійців у калошах на босу ногу, у дірявих трикотажних штанях, з консервними банками замість рацій не бачили. Але й одягнених в нове осінньо-зимове спорядження ближче до лінії зіткнення не спостерігали. Не кажучи про таку розкіш, як наколінники, дощовики, тактичні окуляри, тактичні рукавички. Військові скаржаться, що форму часто дають без врахування розмірів. І коли в ній тиждень-другий попрацювати – розлазиться по швах. Тож попри наявність спорядження на складах вимушені звертатись до волонтерів. Краще вдягнути вживане, але натуральне, ніж скляна вітчизняна форма, від якої літом ще спекотніше, а зимою – зимніше.

Взагалі ж волонтерських груп, які допомагають військовим, значно поменшало. Великі волонтерські кампанії влились у державні структури. Інші волонтери пішли чи зараз ідуть у політику. Ті ж, які залишились, згідно з вимогами часу, поєднують матеріальну допомогу із духовною підтримкою військових, просвітництвом, юридичними, психологічними послугами. Великий позитив, вважаю, у тому, що волонтерський рух втрачає привабливість для людей амбітних і корисливих. І замість духу змагальності знову повертається, як це було на початку минулого року, дух солідарності і взаємовиручки.

Наведу приклад. Нині наша поїздка відбулася, бо «Вільні люди» виділили «Доброчинцю» 60 000 гривень для закупівлі замовлених військовими речей. Волонтер Юлія Смагина перевезла зі Львова, з Форуму видавців, книги і надала промокод для отримання маскувальних сіток. Сорок книг, виданих нещодавно українських історичних романів надало видавництво «Фоліо», прекрасні змістовні книги надіслав поет і видавець Василь Карп'юк. Цінні розумні книги передала з Києва заслужена журналістка України Людмила Коханець. З півтори сотні дитячих книг доправили до бібліотек і шкіл Костянтинівки, Селідово, Волновахи, Хлібодарівки, Сартани, Маріуполя, Урзуфа. Волонтер Оля Рубцова дістала зі Львова подарунки для дівчат-радіотелефоністок: лижні костюми і натівські берці.

Морські піхотинці, які нещодавно заступили в Широкіно і в яких ми були першими волонтерами, які до них заїхали, з місяць будуть ласувати смачними домашніми супами, борщами, кашами від волонтерських груп «Нагодуй солдата» і «Обід для переможця», свіжими овочами, переданими з Деркачів Володимиром Безруком. І звісно ж, ми б не витягнули поїздку без фінансової підтримки дружніх і родинних кіл наших постійних жертводавців .Наталі Старченко, Лесі Довгої, Сергія Лапка, Дениса Полякова. Напевно, так і має бути під опікою Пресвятої Богородиці. Коли б ми всі, українці, незалежно від роду діяльності, посади, статусу один одного підтримували, захищали, як нас усіх покриває своїм омофором Матір Божа. Зі святом!

Ольга РІЗНИЧЕНКО

На світлині: волонтерській групі наші бійці завжди раді.

СИНИ ТВОЇ, УКРАЇНО

ДАЛЕКИЙ СХІД ЛЕОНТІЯ ТАТАРЧУКА

Леонтій Іванович Татарчук народився 4 липня 1937 року в селі Тростянці Володимир-Волинського району Волинської області. Його дитинство припало на важкі воєнні та повоєнні часи. Батько не повернувся з фронту, тож мамі довелося самотужки виховувати чотирьох дітей. Згодом переїхали до Туропина на Турійщину. Там хлопець працював у колгоспі, отримуючи копійки за важкі трудодні. Доля закинула на Далекий Схід, де трудився брат. Поселення імені Матросова, Колима, Магадан – ці сумнозвісні для українців краї надовго стали частиною життя для Татарчука і його родини. Важко працював у копальнях, де добували вугілля і залізну руду. У перервах між працею – малював і співав, був активним учасником художньої самодіяльності.

Леонтій Іванович не мав спеціальної художньої освіти, але роботи його фахові, свідчать про високий мистецький рівень автора. Малював змалечку. Донька художника розповіла, що потяг до творчості у її тата був таким великим, що у важкий повоєнний, нужденний час фарбу робив з трави, але від живопису не відмовився. Йому присвячував увесь вільний час, часто і нічний. Тематика робіт пана Леонтія – різноманітна: портрети рідних і друзів, суворі і мальовничі краєвиди Далекого Сходу і Волині.

Мені пощастило спілкуватися з цим непересічним чоловіком ще за його життя – я відчував ауру добра, порядності, натхнення, оптимізму, щирості. Як мало нині таких людей ! Митець розповідав, що часто бачив пророчі сни, в яких старий сивочолий чоловік (Бог?) підказує йому, що і як слід малювати. На окремих роботах художника зображено Ісуса Христа, Богородицю, церкви і людей, які до них приходять.

Довелося Леонтію Івановичу працювати разом з видатним поетом-дисидентом Василем Стусом. Кінець вісімдесятих років. У СРСР триває перебудова, проте багато політв'язнів ще відбувають покарання. Більшість боялися і підійти до Стуса, а Татарчук розмовляв з ним, ділився хлібиною, допомагав підняти важкий п'ятдесятикілограмовий відбійний молоток. Бо завжди залишався Людиною – простою, щирою, справедливою. За це його поважали і любили. Одна з робіт художника має назву «Остання зміна Василя Стуса».

Перші виставки нашого земляка відбулися у поселенні імені Матросова і в Магадані. На всесоюзній виставці чоловік посів друге місце.

1988 року Татарчуки повернулися до Володимира-Волинського. Місто в той час святкувало тисячолітній ювілей. Леонтій Іванович брав активну участь у загальноміських культурно-мистецьких заходах.

У липні 2012 року у Володимирі-Волинському історичному музеї відбулася ювілейна виставка митця до його 75-річчя, а 17 грудня того ж року пана Леонтія не стало. Дружина Галина Степанівна, розповідала, що і в свій останній день, у лікарняній палаті, він просив принести йому пензель і фарби...

Живе митець у спогадах дітей, онуків, правнуків, друзів, а його роботи зберігаються у фондах Володимира-Волинського історичного музею та Волинського краєзнавчого музею, рідних і в приватних колекціях.

Василь Стус, який працював з Татарчуком на Далекому Сході, написав чудові рядки: «Дозволь мені, мій вечоровий світе, зерном упасти в рідній стороні...» Леонтій Татарчук своїми витворами посіяв добрі зерна у душах людей, які його знали і пророставтимуть вони світлими спогадами про незабутнього художника. На картині, де зображений Василь Стус, художник залишив такі віршовані рядки: *«Далеко до тебе іти, // І жизні всієї не хватить, // Колимські сопки круті // В мордовських снігах поховають. // Не дійду до тебе ніколи, // Україно рідна моя, // Я замучений в колимській неволі // Вмер в мордовських снігах».*

Богдан ЯНОВИЧ,
науковий співробітник Володимир-Волинського історичного музею імені Омеляна Дверницького

«День», ч.197-198

ПОЗИЦІЯ

«ЗАКЛИКАЄМО НАДАТИ ВСЕОСЯЖНИЙ ПАКЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ»

Європейська діаспора в США звернулася до комітетів із асигнувань сенату і палати представників Конгресу із закликом збільшити допомогу Україні.

Коаліція проукраїнських організацій США під назвою «Українська робоча група» 29 жовтня звернулася з листом на ім'я керівників Комітету з питань асигнувань сенату США та палати представників, під яким підписалися представники 18 зареєстрованих у США організацій, що представляють країни Центральної та Східної Європи, Балтії, Вірменію, Грузію, Білорусь та Україну. Автори звернення закликають Конгрес збільшити фінансову, військову та гуманітарну підтримку України

«Криза, що триває в Україні, її сміливі зусилля з реформування країни при одночасному протистоянні російській агресії, а також її спроби трансформації в незалежну, демократичну, економічно енергійну націю вимагають негайного розширення підтримки США», – наголошують вони і зазначають, що представляють позицію 22 млн американців – вихідців із Центральної та Східної Європи, які твердо вірять, що зміцнення безпеки та незалежності України є важливим чинником гарантування безпеки, процвітання і свободи в Центральній та Східній Європі.

«Ми закликаємо до негайних дій щодо надання Сполученими Штатами всеосяжного пакету допомоги українському народу України для задоволення пріоритетних економічних, безпекових та гуманітарних потреб. Базуючись на наших знаннях поточної ситуації, ми вважаємо, що цей пакет допомоги має включати таке:

– $3 млрд економічної допомоги, включаючи гарантії позик, гранти на підтримку бюджету або боргові свопи, а також допомогу для підтримки реформ у головних секторах – банківському, енергетичному, судовій системі – та заохочення інвестицій в Україну;

– $1 млрд на військове обладнання та підготовку кадрів, включаючи оборонну летальну допомогу, відповідно до вимог Закону на підтримку свободи України;

– Мінімум $200 млн на додаткову негайну гуманітарну допомогу для покриття дефіциту фінансування, визначеного Управлінням ООН із координації гуманітарних питань (УКГП), зважаючи на те, що в Україні знаходиться 1,5 млн внутрішньо переміщених осіб (ВПО), а понад 5 млн, у тому числі 1,7 млн дітей, потребують негайної допомоги;

– Збільшення ресурсів для підтримки незалежних засобів масової інформації, які сприяють доставці контенту вільних ЗМІ російськомовному населенню і посиленню можливостей неурядовим суб'єктам із перевіреним послужним списком протистояння російській пропаганді», – наголошується у листі.

«Викладений вище розширений пакет допомоги демонструватиме стійку підтримку Америкою збереження вільної і незалежної України. І це також подає важливий сигнал народам Центральної та Східної Європи, що Сполучені Штати стоятимуть рішуче проти їх залякування та захищатимуть міжнародну правову систему», – читаємо наприкінці звернення.

Чи вплине лист-звернення європейської громади США на подальше збільшення допомоги Україні? Цілком можливо. Адже американська система політичного керівництва враховує сигнали від громадян. Як зазначив експосол США в Україні, член Американської ради Джон ХЕРБСТ газеті «День»: «Це важливий лист, який сигналізує про широку підтримку США щодо надання набагато більшої допомоги Україні. Він матиме серйозний вплив у Конгресі й безпосередньо або через Конгрес допоможе переконати адміністрацію зробити більше для України».

Власне вирішальне слово – за Конгресом. Адже в Америці всі фінансові питання проходять саме через цей законодавчий орган. До речі, дуже чутливий до голосу народу. Тож сподіваємося на позитив.

За матеріалами ЗМІ підготувала
Ольга ДМИТРЕНКО

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

ЧОМУ ЗАКЛИК ДО ЄДНАННЯ КИЇВСЬКОЇ ЦЕРКВИ ПРОЛУНАВ ІЗ ХАРКОВА

На запитання Ольги РІЗНИЧЕНКО відповідає архиєпископ Харківський і Полтавський Ігор ІСІЧЕНКО.

– Владико, напевно, можна перераховувати десятки видимих причин, що підвели Вас до рішення звернутися навесні цього року до Української Греко-Католицької Церкви з пропозицією сопричастя й адміністративної єдності з Нею нашої Харківсько-Полтавської єпархії УАПЦ. Я ж думаю, може, за цими видимими причинами стоїть втілення Божого плану, який поки багатьом незрозумілий? Незрозумілий через незнання і стереотипи, накинуті українській свідомості з московським ярмом.

– Дуже характерно, що і патріарх Святослав Шевчук, і митрополит Любомир Гузар, щойно почувши про ухвалу єпархіального собору в Харкові, згадали про незбагненну дію благодаті Святого Духа. Тільки дуже примітивний, зіпсований «історичним матеріалізмом» розум дошукується в цій ухвалі політичних інтриг. Ще за пару днів перед собором я не знав, що діяти. Адже з 1990 року й досі наша харківська спільнота УАПЦ (а з 1992 р. – і вся відроджена Харківсько-Полтавська єпархія УАПЦ) уявляли себе невід'ємною частиною єдиної УАПЦ, відродженої 1942 року. І ось за кілька днів до собору раптом з'ясовується, що діаспорна частина УАПЦ таки не бажає визнати свою єдність із Харківсько-Полтавською єпархією. Що робити? Повертатися з покаянням до однієї з юрисдикцій, котрі виросли з московської синодальної традиції? Чи не буде це зрадою автокефального руху, що проходив у ХХ ст. під знаком відновлення ідентичності українського, київського православ'я?

Ось тоді й почала формуватися думка про пошук нової моделі єдності разом із УГКЦ як найближчою до київської традиції частиною нашої помісної християнської спільноти. Остаточно ж пропозиція, винесена на єпархіальний собор, була сформульована буквально напередодні його проведення. У ній ідеться не про переходи в іншу конфесію чи приєднання до неї. Ми звернулися до єпископату УГКЦ з проханням про братні поради щодо відновлення євхаристійної та адміністративної єдності між нашими церквами. І я безмежно вдячний за те, що наше звернення, попри його цілковиту несподіваність для УГКЦ, було прийняте з прихильністю, розумінням і пошаною до нашої позиції. Архієрейський синод УГКЦ у вересні 2015 року створив комісію для підготовки відповіді на це звернення. Нині триває праця згаданої комісії.

– Це ж ніби така проста і зрозуміла логіка. Єдиним християнським народом ми стали після хрещення Руси-України. Але потім були розколи 1054 року і Берестейська унія. Й відтоді Київська церква опинилась у двох конфесійних вимірах. І очевидно, що повернути собі статус одного з найуспішніших народів Європи, як це було за часів єдиної Київської Церкви, ми можемо лише тоді, коли подолаємо нав'язані колись нам розколи. Хіба не символічно, що цей перший крок до єднання двох гілок Київської Церкви зроблений напередодні 1000-ліття успіння рівноапостольного князя Володимира?

– Будьмо відвертими: найбільший удар по єдності Київської церкви було заподіяно підпорядкуванням нашої православної митрополії Московському патріархові, а потім – «Святішому Синодові» на чолі з царем Петром І. До кінця XVII ст., зайшовши до українського храму, Ви б не зрозуміли, уніатський він чи православний. Але розпочатий із входженням Гетьманщини під владу московського царя процес викорінення автентичних київських звичаїв і традицій, як і латинізаційні процеси на Правобережжі, частково кодифіковані Замойським синодом 1720 року, спричинили відцентровий розвиток богослужбової культури. Тим більше коли з середини XVIII ст. розпочалася інтенсивна й цілеспрямована русифікація церковного життя не лише на Лівобережжі, а й на пізніше приєднаних до Росії Київщині, Волині й Поділлі. Без свідомого розмосковлення нашого обряду й церковного устрою будь-які об'єднавчі ініціативи лише фіксуватимуть модель церкви, що склалася в ту трагічну для України добу. УГКЦ ж з кінця ХІХ ст. успішно проходить процес відновлення автентичного київського обряду.

– Я б хотіла спитати у Вас, Владико, про стереотипи. От від нашої єпархії відійшли 15 священиків із своїми парафіями. Більшість цих священиків закінчили нашу Колегію Патріарха Мстислава. І здавали іспити з історії Церкви. Вони ж не можуть не знати того, що ми з греко-католиками належимо до одної київської традиції. І тим не менш сприймають єдину Помісну Церкву в Україні виключно православною. В чому тут причина?

– Не хотів би оцінювати їхні вчинки, аби не вдаватися до осуду. Очевидно, справа не лише в теоретичному знанні історії, але й в особистому переживанні її, у відчутті себе частиною спільноти, що творить історію, дослухаючись волі Божого Провидіння. Це вимагає мужності, здатності до нетривіальних рішень, вміння цінувати спільноту й шанувати свою належність до неї.

Є така хвороба – «агорафобія», коли людина боїться відкритого простору, боїться громади. Інфіковані вірусами «малоросійства», православний священик остерігається самостійного пошуку. Його духовна культура вторинна, зіперта на чужу традицію з культом Казанської ікони, московських «блаженних стариць», з сакралізацією царської влади. Вихід поза фарватер, прокладений Російською Православною Церквою, лякає його і здається єрессю.

А ще священик часто переживає спокусу «младостарчества», тобто приписування собі особливих духовних дарів, трактування пастирства як індивідуальної місії, незалежної від ієрархічної структури Церкви, що нібито дає йому право на волюнтаристське втручання в життя мирян. Біля кожного «батюшки» неодмінно з'являються шанувальниці різного віку, які роздмухують його самовпевненість. Вони несуть із собою психологію півпоганської народної релігійності, сформованої за часів російського панування та примусової атеїзації населення СССР. Це обплутує духовно незрілого священика ніби павутинням, з якого так важко виборсатися...

Крім того, є ще чинник суто матеріальний, пов'язаний зі страхом за втрату парафіян. Розрахунок на консервативну паству, уявлення котрої про церкву й релігійне життя сформовані зросійщеною культурою, змушує духовно пасивну частину клиру підлаштовуватися під її смаки. Штовхає на пристосуванство: не вести паству, а йти в її фарватері, сподіваючись на винагороду – пожертви на будівництво храму, платню за треби, світські посади, державні нагороди тощо.

Однак Боже Провидіння чинить чудеса. І я не втрачаю віри в те, що чесна оцінка церковної ситуації в Україні та критичний погляд на стан, у якому опинилася заблукана частина нашої єпархії, допоможе їй згодом виправити вчинену помилку.

– Ви сподівалися, що позбутися цих чужерідних нам рудиментів можна за допомогою православної Церкви діаспори. Чому ці сподівання не справдилися?

– СССР захитався, коли українські православні церкви діаспори вже переживали кризу. Практично не стало нових покликань. Старше покоління священослужителів і активних мирян відходило. Митрополит Мстислав Скрипник уже ввійшов у десятий десяток віку. Не було кому приїхати в Україну для місійного служіння, поділитися досвідом влаштування церковного життя у вільному світі. Рятівним для нового покоління церковних лідерів здалася зміна юрисдикції. Щойно в Україні почалося відродження національної Церкви, спершу УПЦ в Канаді (1990), а потім УПЦ в США та УАПЦ (1995) приймають зверхність Константинополя. Вони й надалі намагаються чимось допомогти, але було б нереалістичним сподіватися на їхнє більш активне втручання в українську церковну дійсність. Та й не певен я, що це втручання було б корисним для Української Церкви.

– Прикметно, що після Помаранчевої революції 2004 року і Революції Гідності 2013–2014 років (а наші священики і миряни були активними учасниками обох Майданів) Харківсько-Полтавська єпархія переживала несподівані потрясіння. Якщо згадати початок 2005 року – рейдерське захоплення Патріархії у Києві, розгром, викрадення ікон, церковних документів, здається, і Ваших особистих речей з кабінету на Трьохсвятительській… І все це тоді було з мовчазної згоди керівництва країни, приведеного до влади Майданом. Цього разу про неможливість єдності з нашою єпархією чільні представники УПЦ в США повідомили Вас під час приїзду до Києва для зустрічей з державними мужами. Наскільки я розумію, нова постмайданівська влада знову наступає на граблі попередників, наділяючи себе церковно-об'єднавчими повноваженнями? Чи не є взагалі втручання чергових «кесарів» у справи Церкви причиною того, що не відбувається закладеної обома Революціями духовної трансформації у суспільстві?

– З дивовижною систематичністю все нові й нові претенденти на державне лідерство демонструють брак розуміння необхідності духовних передумов успішного простування української нації в майбутнє. Та й чи потрібне їм це майбутнє? Адже партії та блоки, що перемагали на виборах, забезпечували собі перемогу обіцянками мінімізувати зміни. Церква цікавить їх як консервативна сила, що тримає народ у межах традиційної для Східної Європи пошани до влади – легітимної або навіть позірно легітимної. Таку модель церкви, успадковану під сталінського СССР, вони готові підтримувати за умови її готовності до співпраці. Церква, яка плекає в громадянах почуття гідності, кличе їх у майбутнє, заохочує до суспільної активності, виявляє власну позицію, нетотожну офіційній державній, викликає відчужену настороженість. До того ж, потрапляючи в кабінети на Банковій чи Грушевського, чиновники та депутати чомусь припиняють відчувати себе частиною пастви – вони воліють бути провідниками, контролерами, приміряють на себе роль стратега. Що з цього виходить – свідчить реально відцентровий рух у церковному житті, фіаско старих проектів і брак справжньої перспективи. А тим часом у суспільстві поволі наростають антиклерикальні настрої…

– У чому ж Ви вбачаєте справжню перспективу церковного життя?

– У творенні того Царства Небесного на землі, про яке говорять Отці Церкви. Конкретніше – у формуванні духовної альтернативи світові корупції, брехні, пристосуванства, кар'єризму. Формуванні не словами, а реальністю власного життя.

– Сьогодні, як на Вашу думку, Владико, чи не актуальніше говорити про вибір моделі і формату Київської Церкви чи Московської, а не лише зазначати конфесійну приналежність?

– Навряд чи варто пропонувати таку альтернативу. Але дуже важливо усвідомити вирішальну роль автентичної київської церковної традиції у подоланні комплексів меншовартості й «малоросійства».

– Чим загрожує суспільству наростання антиклерикальних настроїв?

– Втратою моральних орієнтирів і новими духовними блуканнями, якщо справедливе невдоволення способом життя окремих, хай і непоодиноких, представників церковного клиру поширюватиметься на кожного священослужителя й Церкву в цілому.

– І чи може Київська Церква допомогти революційні перетворення, започатковані Майданами, перевести у формат духовного піднесення всього українського суспільства?

– Церква прийшла на Майдан, аби підказати напрямок реальних перетворень. Пригадайте, що надихало Майдан. Щоденні богослужіння, щогодинні молитви, постійно відчинена каплиця. І це не було формальним декором. Тисячі людей уперше опинилися на Майдані біля священика, висповідалися, причастилися. Дехто навіть хрестився й вінчався. Небесну Сотню також проводжали у вічність із Майдану.

Духовна віднова в Христі – ось той «формат змін», який відкрила на Майдані Церква. Церква як цілість, солідарна попри конфесійні поділи. З цієї солідарності виростає і справжня єдність.

Чому далі події розвивалися не в цьому форматі, чому окремі священослужителі й навіть конфесії почали сприймати Майдан як стартовий майданчик у змаганні за преференції – це інша тема. Демократичний процес неминуче передбачає партійну боротьбу, змагання за голоси виборців. Поза християнською системою цінностей, без віри і братньої любові цей процес загрожує перетворитися на згубну конкуренцію. Тому, ініціюючи діалог із УГКЦ, що має привести до сопричастя й адміністративної єдності, Харківсько-Полтавська єпархія виявляє віру в силу християнської солідарності, – єдину силу, здатну вивести суспільство з посткомуністичної перманентної кризи.

– Дякую за розмову, Владико.

НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА

КОНЦЕРТ МАЕСТРО

У Малому залі Національної музичної академії ім. П.Чайковського на творчому вечорі відомого українського композитора і диригента Володимира Рунчака відбулася презентація його кращих творів для баяну. Захід відбувся в рамках уже традиційної концертної серії «Нова музика в Україні» за сприяння Національної всеукраїнської музичної спілки і кафедри баяну та акордеону Національної музичної академії.

У талановитому виконанні прозвучали твори В.Рунчака, що стали вже сучасною класикою не тільки для вітчизняних баяністів: «Passione» соната №1, «Музика про життя, спроба самоаналізу» (Quasi sonata №2), сюїта №1 «Портрети композиторів», «Messa da requiem», симфонія для баяну і оркестру «Страсті за Владиславом», «Дві сповіді», «Kyrie eleison» для скрипки і баяна, «Гуцульська мозаїка» для інструментального тріо, «Три фольклорні п'єси» сюїта №2 «Українська», пятиСУчасна сонаРна N'орма «Аккорд и он = accordion» , «Жлоб-арт, the art – кожному своє» для двох баянів. А також відбулася прем'єра в Україні диптиху «Їнь і ян, гармонія протилежностей».

І знані, і презентовані слухачам нові твори Володимира викликали непідробне зацікавлення слухачів. Високий виконавський рівень талановитих виконавців отримав цілком заслужені бурхливі оплески присутніх у залі. Адже виконавцями були не просто музиканти, а баяністи – лауреати міжнародних конкурсів: Андрій Бедний, Руслан Горбаченко, Андрій Фесенко, Микола Тримиш, Василь Бендас, Олег Волянський, Ірина Серотюк, Іван Биков, Віталій Козицький та народний артист України Сергій Грінченко. А баян та акордеон за своєю милозвучністю та технічними можливостями нічим не поступається таким класичним інструментам, як орган та рояль. Недаремно ж у Національній музичній академії ім. П.Чайковського нещодавно створена окрема кафедра баяну та акордеону, яку очолює талановитий педагог-музикант, професор Євгенія Черказова.

Володимир Рунчак – творець і популяризатор сучасної музики в Україні, широко відомий далеко за межами нашої країни, твори котрого з задоволенням беруть до своєї програми різні музичні колективи в багатьох країнах Європи. Музичні твори Володимира для різних інструментів з успіхом виконуються на багатьох міжнародних фестивалях сучасної музики, а твори власне для баяна часто є обов'язковими для конкурсного виконання. За честь для себе взяти участь у концерті творів композитора залюбки зголошуються лауреати й переможці всеукраїнських та міжнародних конкурсів. Природно відчуєш гордість за нашу нову композиторську школу…

В.Рунчак – лауреат багатьох міжнародних композиторських конкурсів і невтомний пропагандист сучасної музичної творчості. Впродовж п'яти років веде на радіоканалі «Культура» передачу «Нова музика в Україні», яка знайомить слухачів з сучасними творами композиторів України та світу. В рамках концертів в якості диригента маестро здійснив понад 400 світових та вітчизняних прем'єр сучасних композиторів.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

На світлині Володимира Рунчака: Євгенія ЧЕРКАЗОВА та композитор Володимир РУНЧАК з дружиною Оксаною.

СТАРТУВАЛА ПЕРЕДПЛАТНА КАМПАНІЯ НА 2016 РІК

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

28 вересня в усіх відділеннях Укрпошти, операційних залах поштамтів, центрів поштового зв'язку, у пунктах приймання передплати, а також безпосередньо листоношами на доставних дільницях розпочалося приймання передплати на періодичні друковані видання за Каталогом видань України на 2016 рік.

Передплата триватиме до ***16 грудня 2015 року включно***.

Редакція часопису Конгресу Українських Націоналістів «Нація і держава» звертається до читачів, українських патріотів із закликом передплатити наше видання на 2016 рік, активно підтримати його безперебійний вихід.

Інформуємо, що в 2016 році газета виходитиме один раз на місяць у форматі А3 на 16-ти шпальтах. Це дасть можливість редакції готувати якісніші аналітичні статті, матеріали з історії національно-визвольної боротьби, ідеологічні тексти, інтерв'ю, актуальні репортажі із зони АТО, життя партії, які і дотепер були на шпальтах нашої газети. Досить сказати, що часопис читають не тільки в Україні, а і за її межами. В числі наших постійних авторів відомий письменник, експерт Центру дослідження Росії Сергій Борщевський, мовознавець Тарас Марусик, провідний журналіст, спеціаліст з питань енергетичної безпеки України Наталка Прудка, Голова Всесвітньої ліги українських політв'язнів Богдан Качор та інші.

Повідомляємо, що наступного року ***вартість видання*** з доставкою для розповсюдження на території України становитиме:

на 1 міс. – 10,80 грн; на 3 міс. – 32,40 грн;
на 6 міс. – 64,80 грн; на рік – 129,60 грн.

Запевняємо Вас, що в цей непростий для України час, редакція докладе усіх зусиль щоб нести до читача слово правди про наше минуле і сьогодення, формувати націоналістичний світогляд і самосвідомість українців, давати достойну відповідь недругам України і українців.

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 09715.

Редакція газети «Нація і держава»

НА ЧАТАХ

Звернення

Просвітницького Центру національного відродження ім. Євгена Чикаленка до Президента України Петра Порошенка

Шановний Петре Олексійовичу!

Наближається дев'яте листопада. Цього дня в Україні вже вкотре відзначатиметься встановлений Указом Президента Л. Кучми День української писемності та мови. Проте державними органами цей день досі ніяк не відзначався. Зазвичай про нього згадують лише активісти національно-патріотичних громадських організацій, які проводять того дня круглі столи, де вони скаржаться на гірку долю української мови в українській державі. А гірка доля нашої мови полягає в тому, що половина українців своєї національної мови цураються та спілкуються поміж собою мовою нашого північного сусіда. На перший погляд тут ніби немає нічого страшного. Ви, Петре Олексійовичу, теж не раз казали, що Україну можна любити й російською мовою. Але це так тільки не на надто глибокий погляд. Бо тоді чому російські шовіністи так послідовно, вперто і зухвало нав'язують Україні «второй государственный»? Чому Путін, замірявши розчленувати Україну, послав своїх солдатів саме на Донбас, хоча там за останнім переписом населення етнічні українці становлять переважну більшість? Чому він мотивує свою поведінку намаганням захистити «рускоязичноє насєлєніє»? Мовна складова у цій війні проглядається дуже виразно. Українці Донбасу у більшості своїй через свою російськомовність поступово переходять в інший етнічний стан. Бо хіба Штепа, Захарченко, Плотніцький, голови їхніх МГБ Ходаковський і Пасічник, які були народжені українськими батьками, залишаються українцями? Українці, які, живучи в Україні, зрікаються своєї національної мови, а часто навіть борються з нею, створюють денаціоналізовану, космополітизовану групу, яка все українське войовниче не сприймає. Багато з них стають національними перевертнями. Хіба українці, що вбивають інших українців за те, що вони українці, є українцями? Першим кроком до їхнього національного переродження стала їхня російськомовність.

Російськомовність значної частини українців не є їхнім природним станом. Вона є наслідком колонізації, яка тривала кілька віків і триває понині. І доки вона триватиме, доти триватиме загроза розколу нації і загроза її безпеці. І не тільки імперська політка Росії спричинила агресію проти України. До війни призвела відмова української влади від формування національної свідомості українців, і передовсім тих, що населяють східні й південні області України.

Петре Олексійовичу! Не ведіть Україну шляхом двомовності. Це може зіграти в історичній перспективі з Україною дуже злий жарт, бо націй з двома мовами у природі не буває. Якщо нація має дві мови, то це вже не одна, а дві нації. Зробіть так, як зробили свого часу Гарібальді й Пілсудський, лідери багатьох інших європейських народів, та поведіть Україну шляхом національного відродження. Гарібальді сказав: «Ми зробили Італію, а тепер нам треба робити італійців». А Пілсудський після виходу Князівства Польського з російської імперії сказав: «У Войску Польскім його офіцери мають говорити лише по-польськи». Наш Пілсудський, видно, ще не народився. Тому в нашій армії дуже часто спілкуються мовою ворога. Скасуйте, Петре Олексійовичу, вже відмінений Верховною Радою закон Ківалова-Колісниченка. Ви ж бо знаєте, що він писався не в Києві, а в Москві. Цей закон відкрив шлюзи черговій хвилі зросійщення України, що веде до розпаду українського народу на два народи.

Петре Олексійовичу! Дев'ятого листопада привітайте, будь ласка, всіх українців з Днем української писемності та мови та чемно нагадайте їм, що вони не хохли, не малороси, не «украинцы» і не укропи, а Українці. Не забудьте також згадати у своєму вітанні, що словник нашої мови є одним з найбагатших серед світових мов, а її надзвичайно красива мелодійність та наша пісенність є загальновизнаними у світі. Отож, закличте українців не соромитися своєї мови та порадьте їм спілкуватися нею. Адже не логічно закликати українців до вивчення англійської мови, що Ви не раз робили, та не спонукати їх до опанування своєю національною мовою.

Закінчується виборча кампанія і вже звільнилися численні білборди. Було б добре, Петре Олексійовичу, якби Ви спонукали місцеві органи влади заповнити 9-го листопада їх значну частину нагадуванням про День української мови. Варто було б повторити українцям заповітні слова Т.Шевченка «чужому навчайтесь, свого не цурайтесь!» та рядки з вірша уродженця Донбасу В.Сосюри «Любіть Україну… та мову її солов'їну». Такі білборди змусили б багатьох українців задуматися над своєю мовною поведінкою. Дві їхні версії ми запропонували для поширення у Києві В.Кличку.

Просвітницький Центр національного відродження ім. Євгена Чикаленка розробив просвітницьку програму залучення зовнішньої реклами з метою повернення українців до своїх національних витоків, насамперед до своєї національної мови. Ми сподіваємося на підтримку цієї нашої ініціативи з боку Президента.

Юрій ГНАТКЕВИЧ,
Голова Просвітницького центру ім. Євгена Чикаленка, народний депутат України трьох скликань, кандидат педагогічних наук;
Члени Ради Просвітницького Центру ім. Євгена Чикаленка:
Віталій КОРЖ,
народний депутат України 4-го, 5-го і 6-го скликань, кандидат економічних наук;
Віктор ТЕРЕН,
народний депутат України 4-го, 5-го і 6-го скликань, письменник, лауреат літературної премії ім. Лесі Українки;
Олена БОНДАРЕНКО,
народний депутат України 3-го, 4-го, 5-го і 6-го скликань, член Спілки Письменників України;
Михайло РОЛЬ,
політичний експерт

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЕДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 6 200 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9